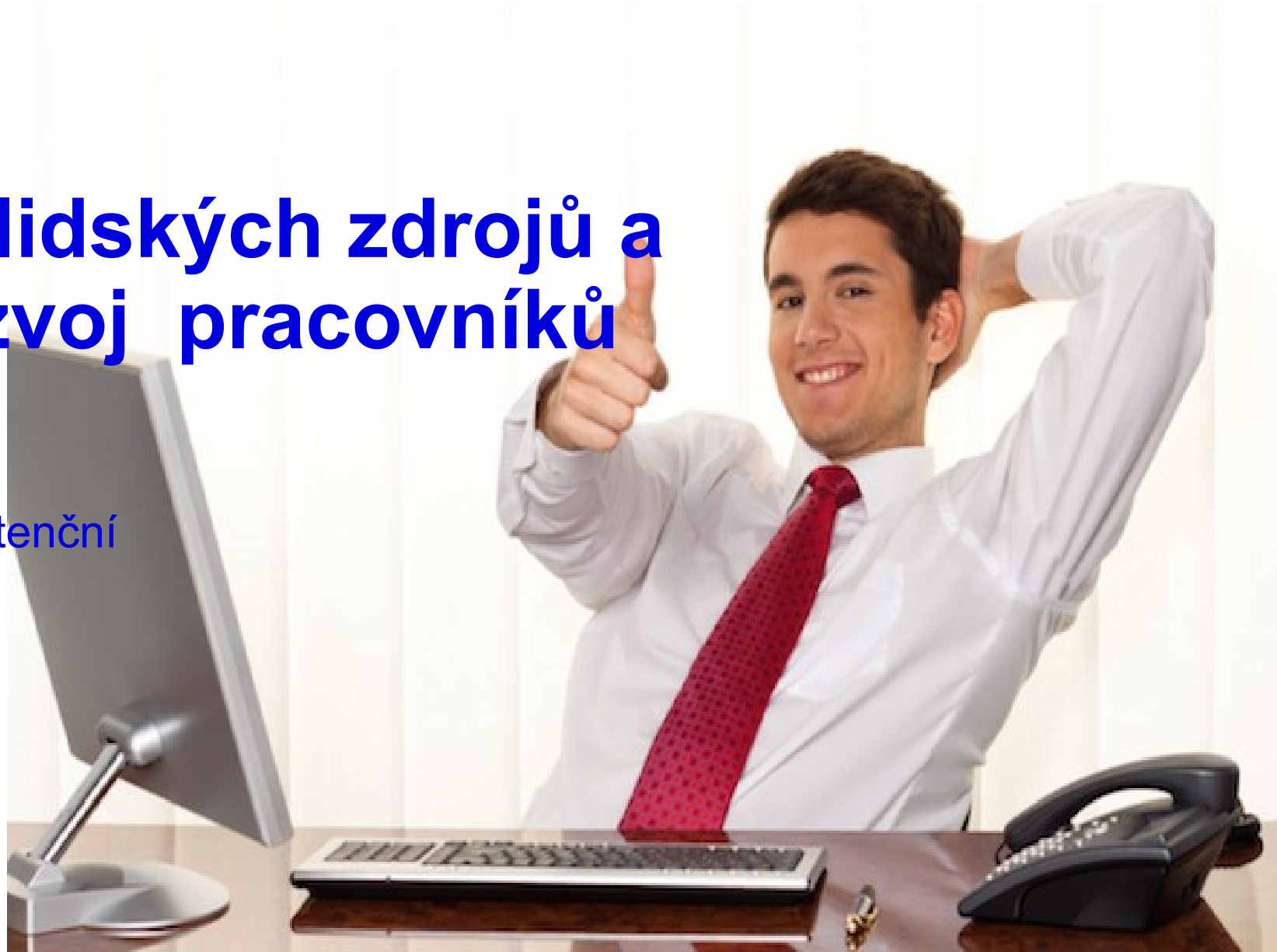

MUNI
FSS

Analýza kvality lidských zdrojů a vzdělávání a rozvoj pracovníků

Kvalita lidských zdrojů. Kompetenční
modely. Vzdelávání a rozvoj
pracovníků.

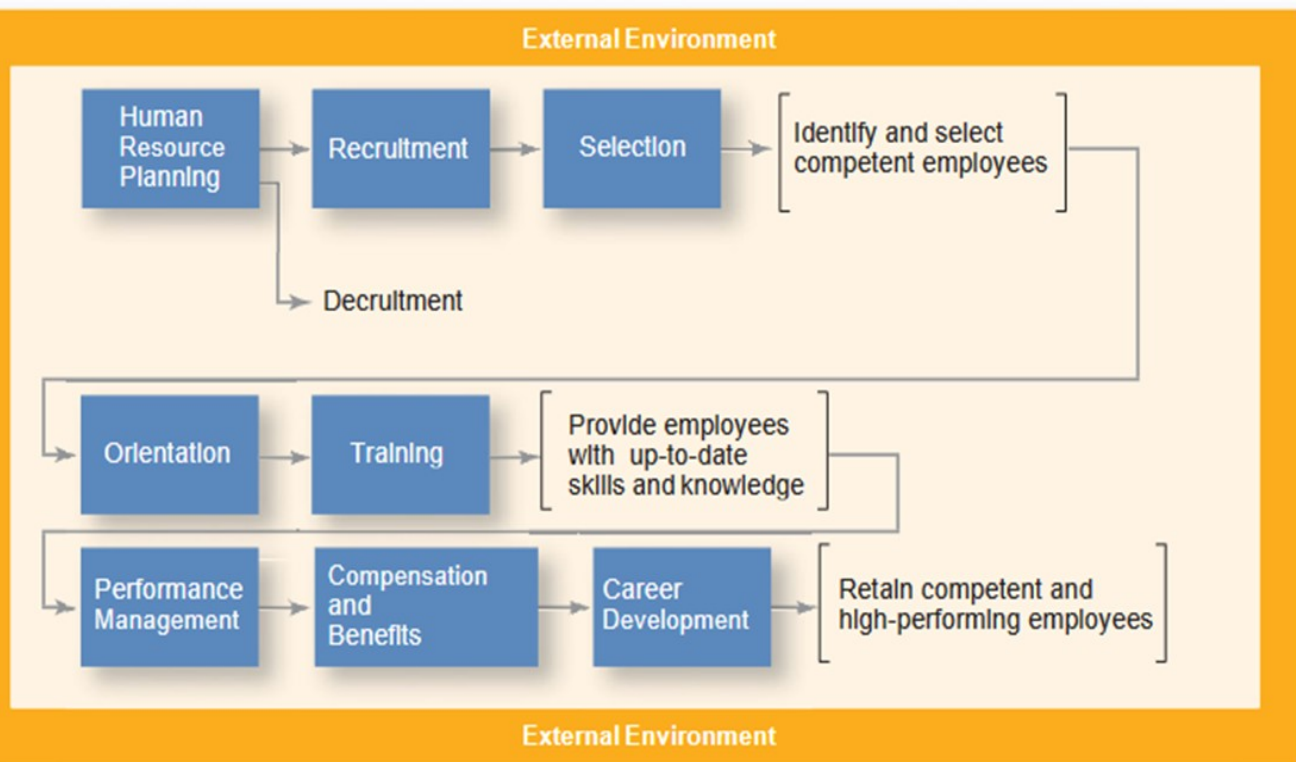

Literatura

- Armstrong, M. & Taylor, S. (2015) *Řízení lidských zdrojů. Moderní pojetí a postupy*. Praha: Grada, ISBN 978-80-247-5258-7. (Kapitola 20-23) (přes **Bookport**)
- Koubek, J. (2015) *Řízení lidských zdrojů: Základy moderní personalistiky*. Praha: Management Press. ISBN 978-80-7261-288-8. (Kapitola 9) (**e-prezenčka**)
- Horváthová, P., Bláha, J. & Čopíková, A. (2016) *Řízení lidských zdrojů: nové trendy*. Praha: Management Press. ISBN 978-80-7261-430-1 (Kapitola 5).
- Pokorná, D. (2000) *Projektování vzdělávacích aktivit*. Praha: Triton.

Úkol plánování lidských zdrojů a jejich kvality

- Sladování lidských zdrojů s potřebami v delší časové perspektivě
  - Zaměřuje se na kvantitativní (kolik lidí) i **kvalitativní aspekty (jaké lidi)** potřeby lidských zdrojů
  - Zabývá se také motivací a rozvojem lidí v zájmu zvyšování efektivity organizace

Pracovníci musí mít správné kompetence

Determinanty výkonu

Funkce výkonu:

$$V = f(S; P; M)$$

V... úroveň výkonu

S... úroveň schopností

P ... pracovní podmínky

M... úroveň motivace (chtění podat výkon)

Kompetence a kompetenční modely

- **Kompetence** – komplexní soubor znalostí, dovedností, zkušeností, schopností a postojů, který podporuje efektivní výkon jednotlivce
- Různá členění kompetencí (budeme vycházet z Horváthová a kol. (2016))

Dle typu práce a navázaných dovedností:

- **Manažerské** (znalosti a dovednosti, které přispívají k vynikajícímu výkonu v roli manažera, např. strategické myšlení, řešení konfliktů, koučování)
- **Interpersonální** (znalosti a dovednosti nezbytné pro efektivní komunikaci a budování pozitivních vztahů s ostatními, např. empatie, vyjednávání, prezentační dovednosti)
- **Technické** (znalosti a dovednosti, které se vztahují ke konkrétní pracovní pozici, např. programování, vedení účetnictví, sestavování rozpočtů)

Dle vztahu k výkonu:

- **Prahové kompetence** (minimální požadavek pro danou pracovní pozici)
- **Odlišující kompetence** (odlišují vynikající výkon od průměrného)

Kompetence dle Centrální databáze kompetencí

<https://kompetence.nsp.cz/>

Odborné znalosti a dovednosti

Jsou souborem odborných požadavků (teoretických znalostí, praktických dovedností) potřebných pro výkon povolání.

Zobrazit detaily

Obecné dovednosti

Jsou souborem obecných požadavků potřebných pro výkon práce, které zcela výhradně nesouvisí s určitou profesí.

Zobrazit detaily

Měkké kompetence

Jsou souborem požadavků potřebných pro kvalitní výkon práce, které nejsou závislé na konkrétní odbornosti, ale na komplexních schopnostech člověka.

Zobrazit detaily

„Kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot umožňující uplatnění a osobní rozvoj jednotlivce. Je to jazyk, kterým jsou v [Národní soustavě povolání](#) popisovány požadavky na pracovníka. Vyjadřují předpoklady k výkonu určitého souboru činností. Říkají, co má zaměstnanec znát, umět a jak se má chovat.“ (Ministerstvo práce a sociálních věcí, 2023)

MUNI
FSS

Kompetenční modely

- **Kompetenční modely** – popisují konkrétní kombinace znalostí, dovedností a ostatních charakteristik osobnosti, které jsou potřebné k efektivnímu plnění úkolů organizace.
- Stanovují potřebné kompetence pro jednotlivé (vybrané) pracovní pozice/funkce

Využití:

- Nábor a výběr zaměstnanců
- Identifikace vzdělávacích a rozvojových potřeb
- Plánování kariéry a nástupnictví
- Hodnocení pracovníků

Druhy kompetenčních modelů

- **Modely klíčových kompetencí** (zahrnuje kompetence potřebné pro všechny pracovníky bez ohledu na zařazení ve firemní hierarchii či pracovní pozici. Většinou 5-10 klíčových kompetencí. Např. orientace na zákazníka, schopnost týmové práce...)
- **Specifické kompetenční modely** (je vytvářen v konkrétní firmě pro konkrétní pozici. Jeho úkolem je identifikovat kompetence, které činí pracovníka úspěšným na dané pracovní pozici)
- **Generické kompetenční modely** (je model pro konkrétní pracovní pozici, který nabízí osvědčený seznam kompetencí pro danou pozici, např. účetní, obchodní manažer...Nezohledňuje specifika dané organizace)

Tvorba kompetenčního modelu

Preskriptivní (vypůjčený) přístup

- využití již hotového modelu
- modely nabízeny personálními a konzultačními společnostmi
- nezohledňují specifičnost organizace

Z průzkumu společnosti Trexima (2014) vyplývá, že většina organizací, která využívá kompetenční modely si je vytváří vlastními silami. Jen 11 % využívá externí poradenskou firmu.

Přístup šitý na míru

- model vytvářen pro konkrétní organizaci
- identifikovány kompetence, které zajišťují nadstandardní výkon

Kombinovaný přístup

- využití již hotového modelu a jeho úprava pro potřeby společnosti
- často využíván v nadnárodních společnostech, které potřebují vlastní kompetenční modely adaptovat na různé podmínky v jednotlivých zemích

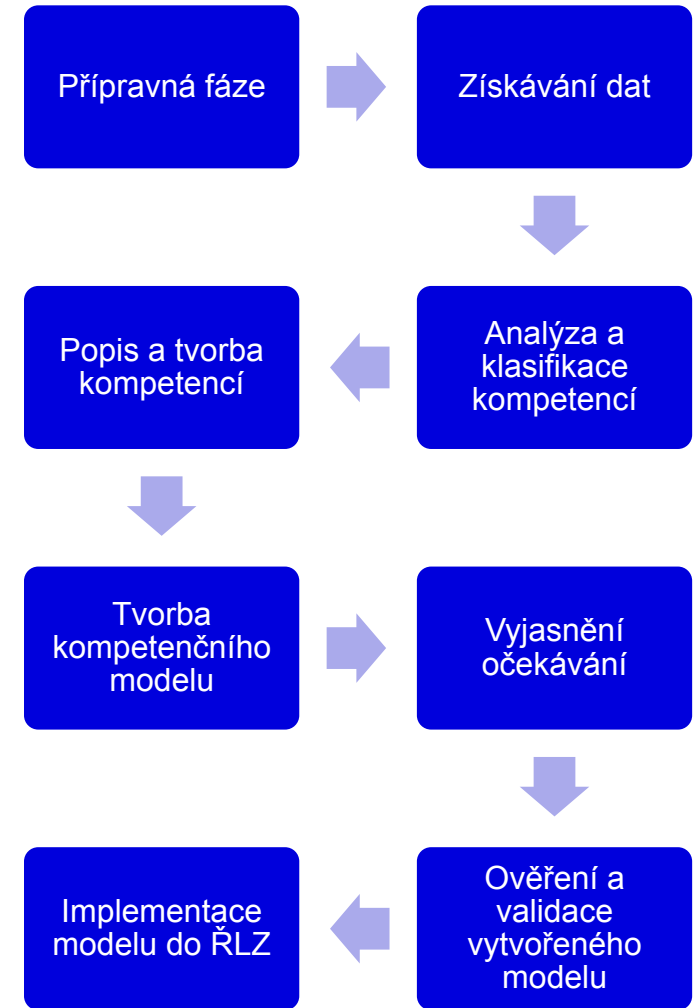
Tvorba kompetenčního modelu

Přípravná fáze

- Pro jaké pracovní pozice vytvářen (model klíčových kompetencí x specifické kompetenční modely)
- Jaká metoda použita (preskriptivní x kombinovaný x šitý na míru)
- Tým lidí, který se bude podílet na vytváření modelu

Získávání dat

- Aktuální informace o pracovních pozicích
- Metody: panely expertů, pozorování, rozhovor, průzkumy, Centrální databáze kompetencí (<https://kompetence.nsp.cz/>), analýza pracovních úkolů

Analýza a klasifikace kompetencí

- ☐ Zpracování získaných dat a vytvoření předběžné databáze kompetencí
- ☐ Vytvoření seznamu a formou dotazníku/rozhovoru získání informací o **potřebnosti jednotlivých kompetencí**
- ☐ Možnost doplnit i další kompetence
- ☐ Respondenti: vybraní zaměstnanci, kteří zastávají či zastávali danou pozici, ale i další

Např. obchodní manažer

Manažerské kompetence

- Strategické myšlení
- Orientace na výsledek
- Time management
- Leadership

Interpersonální kompetence

- Integrita
- Týmová práce
- Komunikace
- Samostatnost
- Orientace na zákazníka

Technické kompetence

- Řízení výroby
- Řízení lidských zdrojů
- Finanční management
- Kreativní myšlení
- Orientace na kvalitu

Stupeň důležitosti	Popis stupně důležitosti
1	Kompetence má pro dosažení excelentní úrovně výkonnosti nepatrný význam
2	Kompetence je pro dosažení excelentní úrovně výkonnosti důležitá
3	Kompetence má pro dosažení excelentní úrovně výkonnosti rozhodující význam

Nebo (z Centrální soustavy kompetencí)

- Odborné znalosti a dovednosti
- Obecné dovednosti
- Měkké kompetence

Popis a tvorba kompetencí

- Výběr kompetencí, které jsou důležité či mají rozhodující význam pro danou pracovní pozici
- Podrobný srozumitelný popis chování vystihujícího kompetenci a určení **požadované úrovně** nezbytné pro kvalitní výkon

Úroveň kompetencí	Popis úrovně
1	Slabá úroveň
2	Základní úroveň
3	Střední úroveň
4	Vysoká úroveň
5	Excelentní úroveň

Kompetenční model pro obchodního manažera										
Kompetenční stupnice definuje zvýšení úrovně znalosti/zkušeností pro každou kompetenci. Cílová hodnota udává očekávanou úroveň kompetence pro danou pozici.										
Kompetenční stupnice (1-5)						Obchodní manažer	Nadřízený (GR)	Dohodnutá úroveň	Manažer 2	Manažer 2
<p>Úroveň 1 = Slabá = Žádné znalosti, dovednosti a schopnosti v dané kompetenci</p> <p>Úroveň 2 = Základní = Základní znalosti, potřebuje podporu a vedení pro používání kompetence.</p> <p>Úroveň 3 = Střední = je schopen používat danou kompetenci, ale potřebuje určité rady a pomoc.</p> <p>Úroveň 4 = Vysoká = Dobré znalosti a dovednosti, pracuje samostatně, má určité zkušenosti s používáním kompetence.</p> <p>Úroveň 5 = Excelentní = Pokročilé znalosti a dovednosti, poskytuje návod a určuje směr ostatním.</p>										
Kompetenční stupnice	1	2	3	4	5	Hodnocení		Cílová hodnota	Důležitost kompetence	
Kompetenční stupnice definuje zvýšení úrovně znalostí/zkušeností pro každou kompetenci. Cílová hodnota udává očekávanou úroveň kompetence pro danou pozici.										
Strategické myšlení	Nemá strategické myšlení. Není schopen/na dopředu odhadnout možné vnitřní a vnější faktory ovlivňující podnikatelské aktivity. Plánuje pouze operativně.	Při spolupráci na tvorbě strategie potřebuje kontrolu a dohled. V jednoduchých situacích je schopen/na dopředu odhadnout možné vnitřní a vnější faktory ovlivňující podnikatelské aktivity.	Je schopen/na spolupracovat při tvorbě strategie. Myslí dopředu. Je schopen/na dopředu odhadnout možné vnitřní a vnější faktory ovlivňující podnikatelské aktivity. Není schopen/na uvažovat v širších souvislostech.	Myslí strategicky. Předvídá a zvažuje širší souvislosti. Je schopen/na samostatně se podílet na tvorbě strategie. Projevuje podnikatelského ducha.	Myslí strategicky. Vytváří a sděluje ostatním jasnou vizi a strategii. Předvídá a uvažuje v širokém rámci napříč jednotlivými specializacemi a chápe složité vzájemné vazby. Zavádí a udržuje v chodu systémy, nástroje a opatření podporující příslušnou strategii.				3	2

Tvorba kompetenčního modelu

- Návrh podoby kompetenčního modelu
- Určení konkrétních kompetencí, jejich důležitosti a požadovaných úrovní naplnění (cílové úrovně)

Vyjasnění očekávání

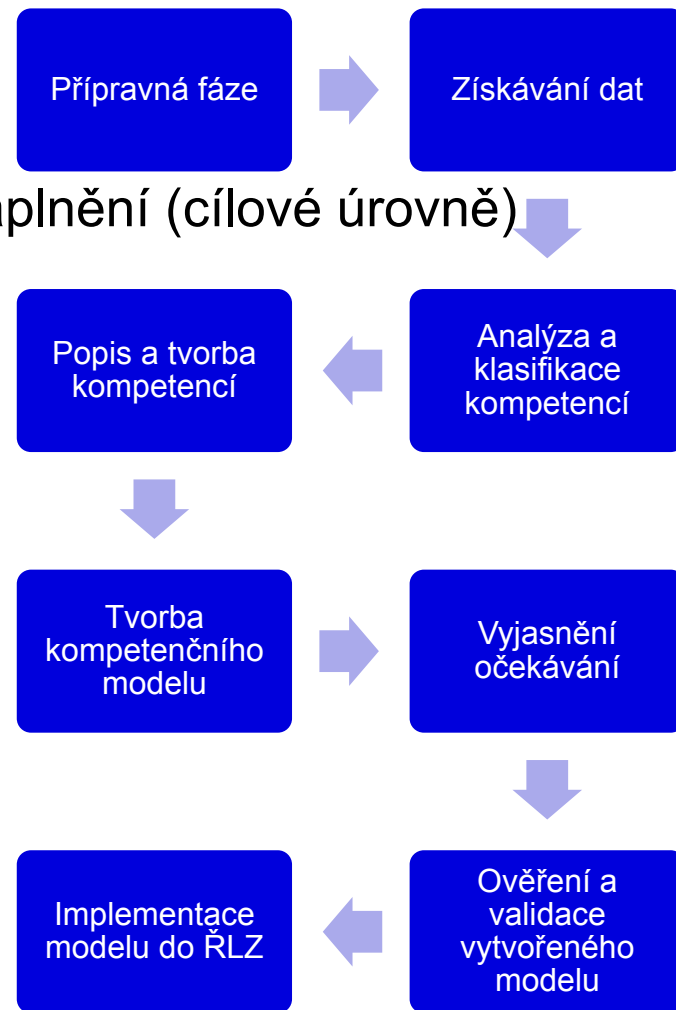
- Diskuse nad navrhnutými modely
- Odsouhlasení kompetencí a požadovaných úrovní plnění
- Konečná finalizace modelu

Ověření a validace modelu

- Ověření kvality modelu
- Sestavení dotazníku pro 360° zpětnou vazbu a vyhodnocení výsledků (zařazení pracovníků do „správných skupin“ dle výkonu)

Implementace modelu do ŘLZ

- Využití modelu pro výběr, hodnocení, vzdělávání a rozvoj pracovníků

Z průzkumu společnosti Trexima (2014) vyplývá, že v organizacích, které uplatňují KM je průměrný počet sledovaných kompetencí u manažerských pozic 8, u THP a specialistů 5, u dělnických profesí 5.

Kompetenční model pro obchodního manažera

Kompetenční stupnice definuje zvýšení úrovně znalosti/zkušeností pro každou kompetenci. Cílová hodnota udává očekávanou úroveň kompetence pro danou pozici.

Kompetenční stupnice (1-5)

Úroveň 1 = Slabá = Žádné znalosti, dovednosti a schopnosti v dané kompetenci

Úroveň 2 = Základní = Základní znalosti, potřebuje podporu a vedení pro používání kompetence.

Úroveň 3 = Střední = je schopen používat danou kompetenci, ale potřebuje určité rady a pomoc.

Úroveň 4 = Vysoká = Dobré znalosti a dovednosti, pracuje samostatně, má určité zkušenosti s používáním kompetence.

Úroveň 5 = Excelentní = Pokročilé znalosti a dovednosti, poskytuje návod a určuje směr ostatním.

Kompetenční stupnice	1	2	3	4	5	Hodnocení	Cílová hodnota	Důležitost kompetence
----------------------	---	---	---	---	---	-----------	----------------	-----------------------

**Kompetenční stupnice definuje zvýšení úrovně znalostí/zkušeností pro každou kompetenci.
Cílová hodnota udává očekávanou úroveň kompetence pro danou pozici.**

Obchodní manažer

Nadřízený (GR)

Dohodnutá úroveň

Manažer 2

Manažer 2

Manažerské kompetence

Strategické myšlení	Nemá strategické myšlení. Není schopen/na dopředu odhadnout možné vnitřní a vnější faktory ovlivňující podnikatelské aktivity. Plánuje pouze operativně.	Při spolupráci na tvorbě strategie potřebuje kontrolu a dohled. V jednoduchých situacích je schopen/na dopředu odhadnout možné vnitřní a vnější faktory ovlivňující podnikatelské aktivity.	Je schopen/na spolupracovat při tvorbě strategie. Myslí dopředu. Je schopen/na dopředu odhadnout možné vnitřní a vnější faktory ovlivňující podnikatelské aktivity. Není schopen/na uvažovat v širších souvislostech.	Myslí strategicky. Předvídá a zvažuje širší souvislosti. Je schopen/na samostatně se podílet na tvorbě strategie. Projevuje podnikatelského ducha.	Myslí strategicky. Vytváří a sděluje ostatním jasnou vizi a strategii. Předvídá a uvažuje v širokém rámci napříč jednotlivými specializacemi a chápe složité vzájemné vazby. Zavádí a udržuje v chodu systémy, nástroje a opatření podporující příslušnou strategii.			3	2
Time Management	Neplánuje, úkoly plní nahodile. Sám plní úkoly nesystematicky, potřebuje být řízen. Organizační věci řeší až ve chvíli, kdy jsou neodkladné	Je schopen/na plánovat konkrétní činnosti a aktivity. Nerozlišuje priority. Zajistí si základní zdroje a má hrubý časový odhad. Vyhodnocuje jen aktuální situaci.	Je schopen/na rozlišovat dlouhodobé a krátkodobé plány. Dokáže rozlišit naléhavé a důležité, ne vždy podle toho jedná. V případě nutnosti vytváří varianty plánu, nedokáže však o nich rozhodovat samostatně.	Plánuje krátkodobě i dlouhodobě v souladu s plány okolí. Dokáže rozlišit naléhavé a důležité a podle toho se rozhoduje i jedná. Vytváří varianty plánu, ve standardních situacích se samostatně rozhoduje.	Plánuje efektivně. Dokáže se samostatně rozhodovat i v kritických situacích. Rozhoduje se na základě priorit. Vytváří varianty plánu tak, aby efektivně směřovaly ke stanovenému cíli. Plánuje potřebné zdroje i jejich efektivní			3	3

Dokáže organizovat svoji činnost. Umí skloubit svou činnost s činností a plány ostatních. Deleguje jen vyjímečně, zpravidla pod tlakem.

Plánuje potřebné zdroje a čas. Standardně organizuje činnost svou a je schopen zorganizovat činnost druhých. Téměř vždy deleguje rozvázně a cíleně.

využití a čas. Sleduje a hodnotí naplňování cílů, plánů a aktivit k nim směřujících a podle toho jedná. Rozvázně a cíleně deleguje.

Zdroj: Horváthová a kol. (2016)

Využití kompetenčních modelů

Výběr	<ul style="list-style-type: none"> ■ poskytuje kompletní obraz o požadavcích na danou pracovní pozici (dovednosti, znalosti, schopnosti) ■ zvyšuje pravděpodobnost výběru lidí, kteří budou na své pozici úspěšní ■ minimalizuje investice do lidí (čas i peníze), kteří nemohou splnit očekávání organizace ■ zajišťuje systematičtější výběrový proces ■ pomáhá rozpoznat mezi kompetencemi, které lze rozvíjet a u kterých je jejich rozvoj obtížnější
Vzdělávání a rozvoj	<ul style="list-style-type: none"> ■ umožňuje pracovníkům zaměřit se na dovednosti, znalosti a charakteristiky, které jim umožňují podávat efektivní výkon ■ zajišťuje, že proces vzdělávání a rozvoje je v souladu s organizačními hodnotami a strategiemi ■ poskytuje rámec pro trvalé koučování a poskytování zpětné vazby ■ pomáhá při rozvoji talentů
Hodnocení	<ul style="list-style-type: none"> ■ poskytuje informace o tom, co má být monitorováno a měřeno ■ usnadňuje vedení hodnotících rozhovorů ■ pomáhá odlišit vysoce výkonné pracovníky od těch méně výkonných ■ poskytuje pracovníkům informaci o tom, jaký výkon je očekáván jako standard ■ poskytuje nástroj, jak se lépe orientovat v tom, kudy se ubírat při plánování své kariéry

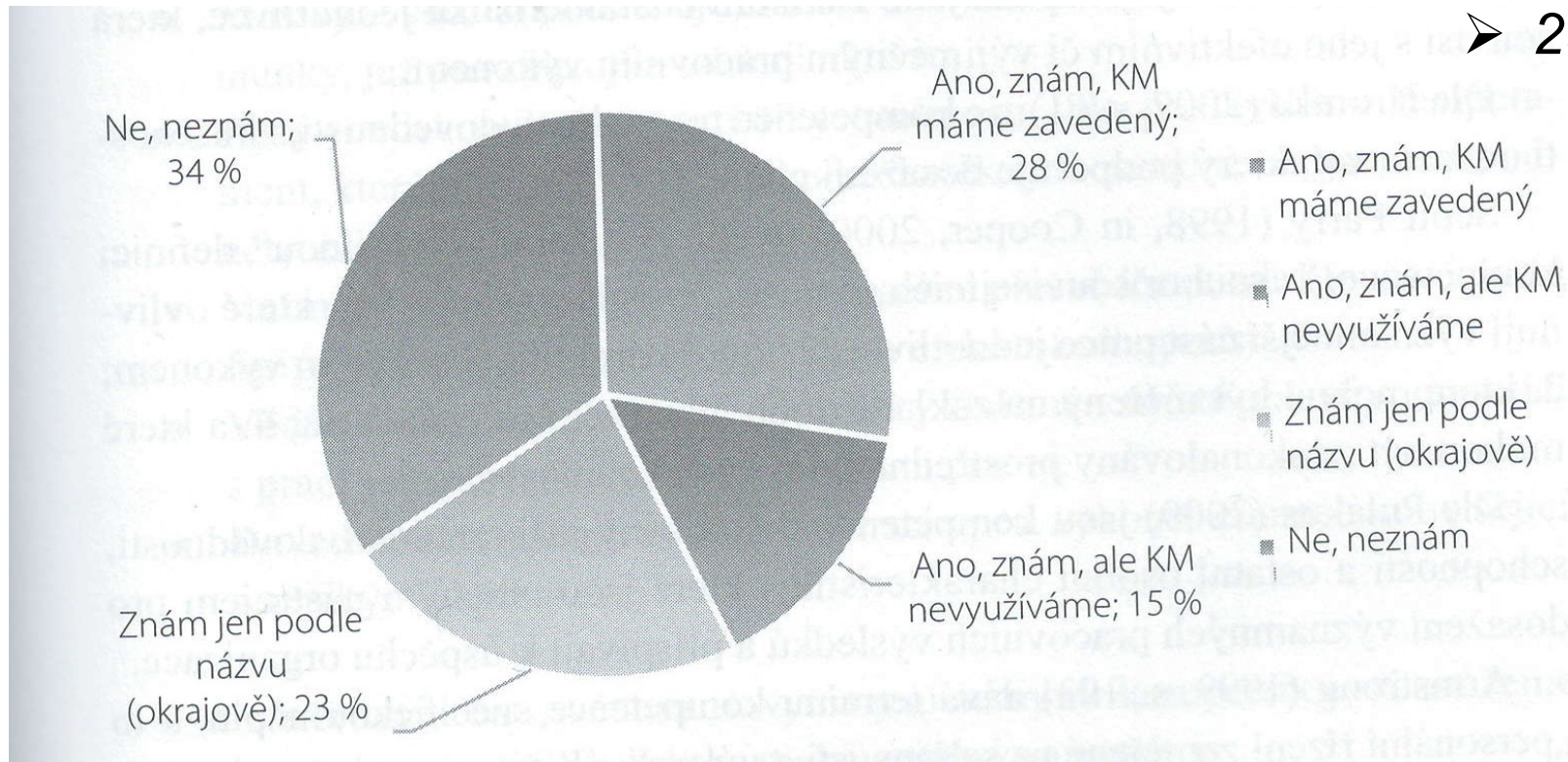
Zdroj: Horváthová a kol. (2016)

Využívají firmy kompetenční modely?

Znáte přístup, který pro determinování pracovního místa používá kompetence či kompetenční model?

Dotazníkové šetření

- *náhodně vybrané střední a velké firmy soukromého sektoru*
- *292 respondentů (HR manažerů)*

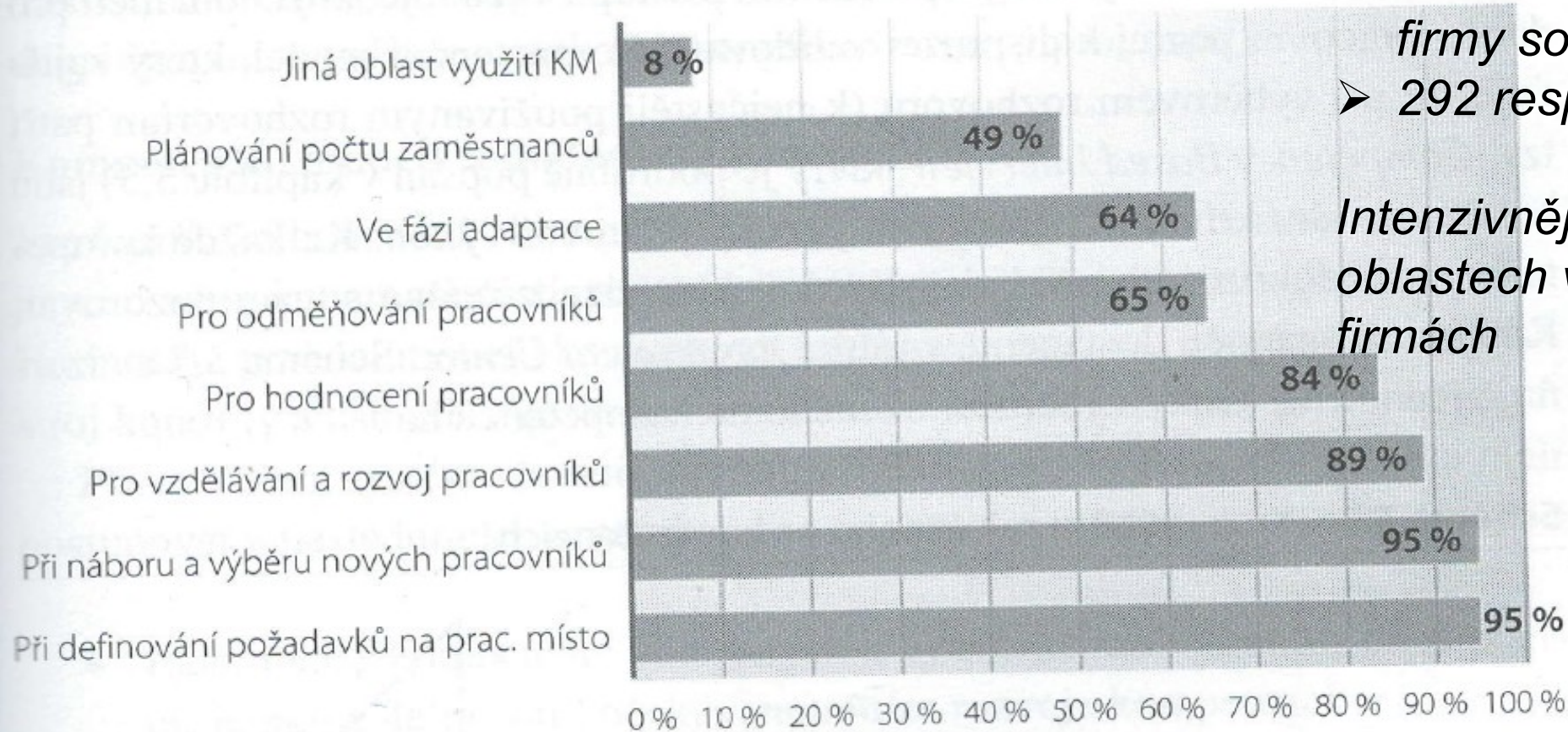
Zdroj: Trexima. *HR Monitor. Kompetenční modely ve firmách v ČR*, 2014, s. 4 [online]. [9.7.2015].
Dostupné z: http://www.hr-monitor.cz/Media/Default/Page/HR_Monitor_IV_KompetencniModely.pdf

K čemu se kompetenční modely nejčastěji využívají?

Dotazníkové šetření

- *náhodně vybrané střední a velké firmy soukromého sektoru*
- *292 respondentů (HR manažerů)*

Intenzivněji využívány a ve více oblastech ve větších a zahraničních firmách

Zdroj: Trexima. HR Monitor. Kompetenční modely ve firmách v ČR, 2014, s. 6 [online]. [9.7.2015].
Dostupné z: http://www.hr-monitor.cz/Media/Default/Page/HR_Monitor_IV_KompetencniModely.pdf

Analýza kvality lidských zdrojů

Identifikace kompetencí odpovídajících dané pracovní pozici/funkci

Analýza kompetencí osoby, která zastává danou funkci

Vzájemné srovnání a vyhodnocení rozdílů

Vzdělávání a
rozvoj

Nižší kompetence než
požadováno

Kompetence odpovídají
požadavku

Vyšší kompetence než
požadováno

Identifikace a
rozvoj talentů

Identifikace kompetencí

- Kompetenční modely organizace (pokud využívají)

- Popis dané pracovní pozice, náplně práce a kvalifikačních požadavků

- Informace z **národní soustavy povolání**
  - poskytovat informace o požadavcích na výkon jednotlivých povolání
  - Odborné znalosti, odborné dovednosti, obecné kompetence a měkké kompetence
  - <https://www.nsp.cz/> (např. obchodní ředitel)

Měření úrovně kompetencí

- **Analogové metody** – zkoumají chování v běžných situacích
- **Analytické metody** – hodnotí kompetence na základě testů či dotazníků
- **Další metody** (např. 360° zpětná vazba, kompetenční rozhovor)

Analogové metody

➤ zkoumají chování v běžných situacích

- **Pozorování** (pozorování pracovníka v běžných pracovních situacích)
- **Hraní rolí** (hraní smyšlených situací, např. prodej výrobku, reklamace, konflikt)
- **Případové studie** (popis skutečné či smyšlené situace a jeho řešení účastníky)
- **Skupinová cvičení** (účastníci řeší problém v kolektivu a je sledováno jejich chování)
- **Prezentace** (prezentace vybraného tématu, prověření komunikačních dovedností, sebedůvěry, emoční stability, zvládnutí stresu, schopnosti pracovat s IT)

Analytické metody

➤ hodnotí kompetence na základě testů či dotazníků

- **Testy mentálních schopností** (testy inteligence, testy vědomostí, testy logického myšlení)
- **Testy osobnosti** (zkoumá typické projevy jedince a jeho povahu Např. <https://www.16personalities.com/cs>)
- **Motivační dotazníky** (podobné testům osobnosti, ale více zaměřeny na to, co jedince motivuje)

360° zpětná vazba (Vícenásobné hodnocení)

- hodnocený je hodnocen více lidmi podle stejných kritérií
  - např. sebehodnocení, spolupracovníci, nadřízený, zákazníci
  - Objektivní pohled na chování a kompetence pracovníka
  - Chování posuzováno vzhledem k předem definovaným standardům na zvolené stupnici (míra rozvinutosti kompetence)
- Dle kompetenčního modelu sestaven dotazník

Analýza kvality lidských zdrojů

Identifikace kompetencí odpovídajících dané pracovní pozici/funkci

Analýza kompetencí osoby, která zastává danou funkci

Vzájemné srovnání a vyhodnocení rozdílů

Vzdělávání a
rozvoj

Nižší kompetence než
požadováno

Kompetence odpovídají
požadavku

Vyšší kompetence než
požadováno

Identifikace a
rozvoj talentů

Vzdělávání v organizaci

Vzdělávací akce je „konkrétní podoba promyšleného a organizovaného působení na jednotlivce nebo skupiny, jehož cílem je předávání znalostí, dovedností, názorů a postojů.“
(Pokorná, 2000)

- Různé formy vzdělávacích a rozvojových aktivit: pracovní instruktáž, jednorázová či dlouhodobá školení, workshopy, mentoring, coaching, samostudium, e-learning apod.

Dle místa:

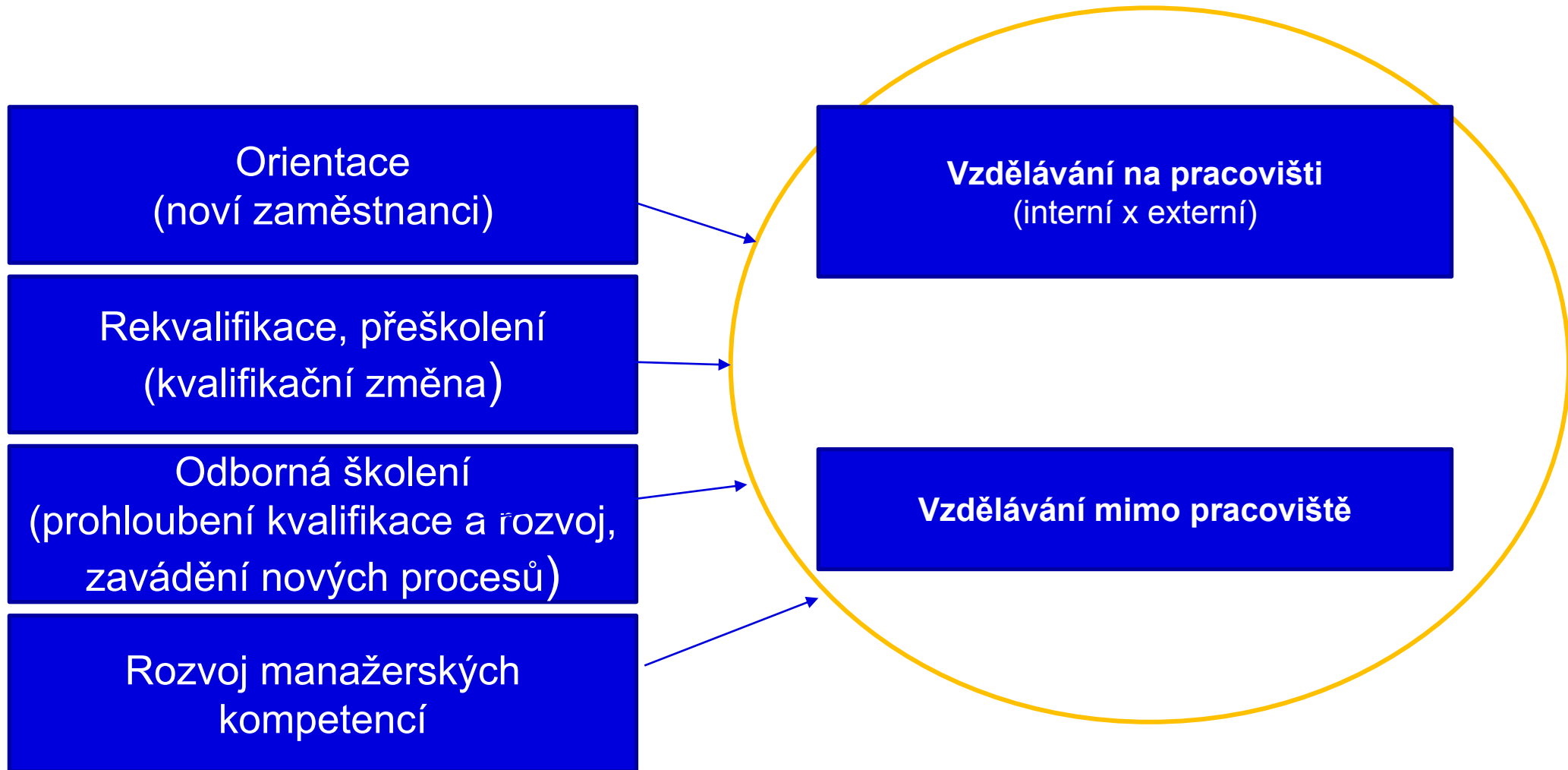
- Na pracovišti x mimo pracoviště

Dle osoby školitele:

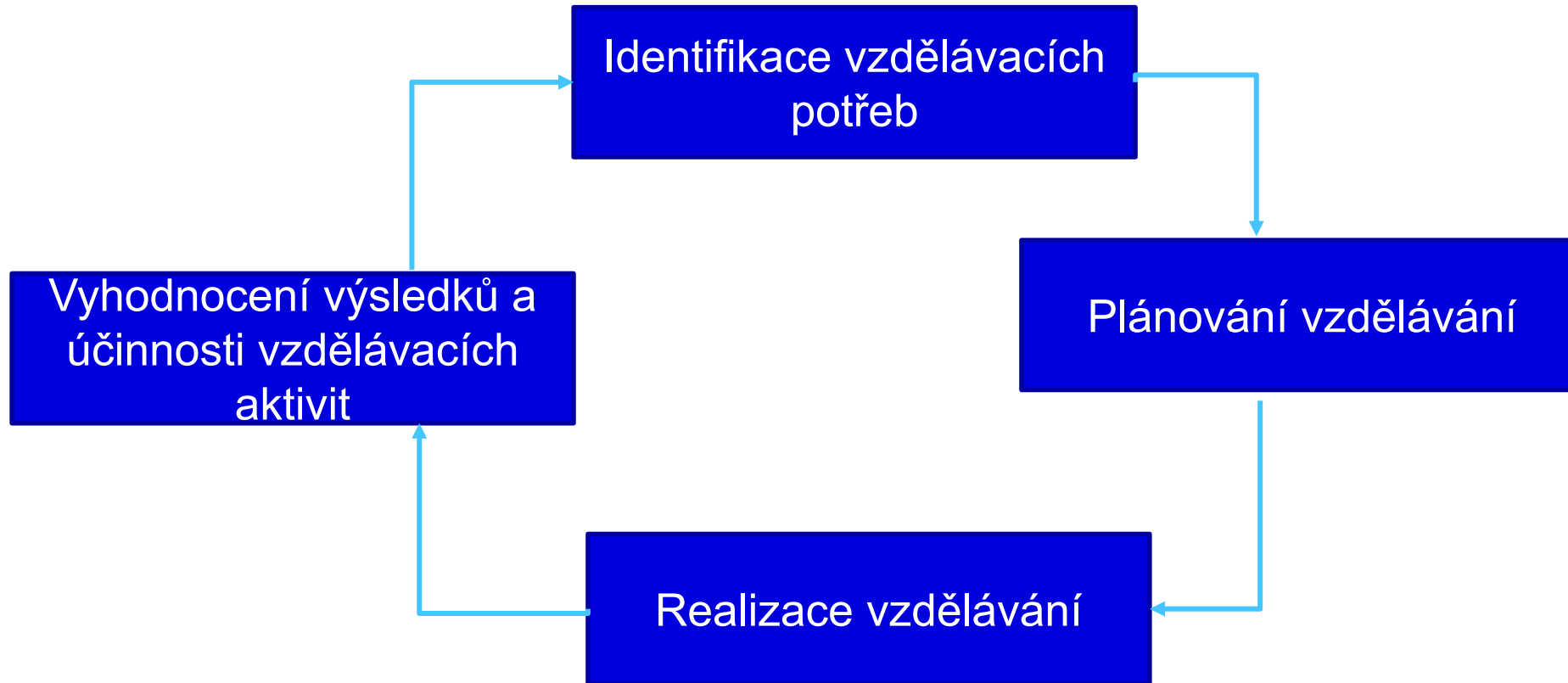
- Interní x externí

System vzdělávání a rozvoje v organizaci

Cyklus vzdělávání v organizaci

Identifikace vzdělávacích potřeb

Požadované kompetence (výkon) – současný výkon (kompetence) = **vzdělávací potřeba**

Analýza vzdělávacích potřeb je nástrojem směřující k identifikaci tohoto rozdílu

Z hlediska organizačních úrovní:

- Analýza na úrovni potřeb **organizace**
- Analýza na úrovni **pracovního místa**
- Analýza na úrovni **pracovníka**

Z hlediska opakování:

- Pravidelné (např. BOZP)
- Jednorázové aktivity (např. odborná školení)

Metody získávání informací

- **Popisovány u analýzy kvality lidských zdrojů**
- **Pro zjištění požadovaných kompetencí a jejich úrovně**
  - Kompetenční modely, popisy pracovní pozice...
- **Pro zjištění aktuální úrovně kompetencí a kompetencí po vzdělávací akci**
  - Analogové metody (pozorování, hraní rolí, případové studie, skupinová cvičení, prezentace)
  - Analytické metody (testy odborných znalostí a dovedností)
  - Další metody (vícenásobné hodnocení, hodnotící rozhovory, analýza dokumentů o zaměstnanci)
- **Pro plánování školení**
  - Firemní a další dokumenty (plány pravidelných školení, benefity v podobě vzdělávání, plány osobního rozvoje, proběhlá školení a výsledky, alternativy, náklady)

PLÁNOVÁNÍ VZDĚLÁVACÍCH AKTIVIT

Předpokládá odpověď na následující otázky

PROČ?

CO?

KOHO?

KDE?

KDY?

KDO?

JAK?

ZA KOLIK?

- „**PROČ**“ aneb k naplnění jakých cílů vede. Proč potřebujeme? Jak významná z hlediska cílů organizace je mezera mezi kompetencemi jednotlivců a požadavky na výkon konkrétní práce. **S JAKÝM EFEKTEM** – zda jsou vynaložené prostředky na vzdělávání efektivní
- „**CO**“ školit, čili téma/obsah konkrétních školení (výstup z analýzy vzdělávacích potřeb)
- „**KOHO**“ pro koho je školení určeno. Koho potřebujeme proškolit.
- „**KDE**“ školit (vlastní prostory nebo prostory externího dodavatele; otázka ceny, kapacity, možností reálného nácviku konkrétních pracovních operací apod.)
- „**KDY**“ je otázka načasování vzdělávacích aktivit (např. s ohledem na plánovaný hromadný nábor pracovníků, zavádění nových výrobních postupů, návaznost jednotlivých školení, ekonomická situace firmy apod.)
- „**KDO**“ otázka po lektorovi vzdělávacích aktivit, který by měl disponovat lektorskými dovednostmi & odbornými znalostmi a praxí (úspěšnost a efektivita školení se může zásadně odvíjet od výběru lektora); interní školitelé vs. externí školitelé
- „**JAK**“ je otázka výběru metod vzdělávání
pasivní – receptivní učení: přednáška, ukázka, výukové texty a samostudium, e-learning
aktivní – zkušenostní učení: instruktáž při výkonu práce, asistování, workshop, hraní rolí, coaching, mentoring
- „**ZA KOLIK**“ je mnohdy jedna z klíčových otázek, zda se školení realizuje či nikoliv

Hodnocení vzdělávacích aktivit

➤ Úroveň 1 – **Reakce**

Hodnocení spokojenosti z hlediska účastníků (styl, metody, prostředí, lektor apod.); ideální načasování je na konci vzdělávací aktivity nebo bezprostředně po ní.

➤ Úroveň 2 - **Úroveň učení**

Hodnocení procesu učení vzhledem ke znalostem, dovednostem a postojům. Provádí se po vzdělávání; cílem je hodnocení dosažené úrovně znalostí, dovedností a změn postojů.

➤ Úroveň 3 – **Intermediální neboli pracovních chování**

Hodnocení změn v pracovním chování v důsledku vzdělávací aktivity – přímý důsledek vzdělávání.

➤ Úroveň 4 – **Dopady na výkon organizace**

Dopad vzdělávacích aktivit na výkon podniku. Zahrnuje hodnocení nákladů a výnosů, zvýšení produktivity, snížení fluktuace, zvýšení prodeje apod. Kvantifikovat výsledek vzdělávání je značně obtížné – může být ovlivněn dalšími faktory.

Ukazatele pro oblast vzdělávání a rozvoje

$$\text{Náklady na vzdělávání na jednoho pracovníka} = \frac{\text{Celkové náklady na vzdělávání a rozvoj vč. dopravy a ubytování}}{\text{PPÚ}}$$

$$\text{Náklady na externí vzdělávání na jednoho pracovníka} = \frac{\text{Náklady na externí školení}}{\text{PPÚ}}$$

$$\text{Počet hodin školení na jednoho pracovníka} = \frac{\text{Počet hodin školení}}{\text{PPÚ}}$$

$$\text{Počet hodin interního školení na jednoho pracovníka} = \frac{\text{Počet hodin interního školení}}{\text{PPÚ}}$$

$$\text{Počet hodin externího školení na jednoho pracovníka} = \frac{\text{Počet hodin externího školení}}{\text{PPÚ}}$$

$$\text{Procento hodin interního školení} = \frac{\text{Počet hodin interního školení}}{\text{Celkový počet hodin školení}}$$

$$\text{Počet hodin odborného školení na jednoho pracovníka} = \frac{\text{Počet hodin odborného školení}}{\text{PPÚ}}$$

Ukazatele pro oblast vzdělávání a rozvoje

$$\text{Procento pracovníků se zkušeností s vysláním do zahraničí} = \frac{\text{Počet pracovníků se zkušeností s vysláním do zahraničí}}{\text{Celkový počet pracovníků (nebo PPÚ)}} \cdot 100$$

$$\text{Procento pracovníků navštěvujících jazykové kurzy} = \frac{\text{Počet pracovníků navštěvujících jazykové kurzy}}{\text{Celkový počet pracovníků (nebo PPÚ)}} \cdot 100$$

Talent management

- Získávání, identifikace a rozvoj vysoce motivovaných a schopných zaměstnanců s dlouhodobě nadprůměrnými pracovními výsledky/hodnocením.
- Aktivní a koncepční řízení rozvoje kariéry pracovníků v organizaci.
- Specifické rozvojové programy pro tyto zaměstnance a rozvoje těchto pracovníků (i v souladu s plány nástupnictví v organizaci)
- Významná **stabilizace** „talentů“ v organizaci v rámci konkurence na pracovním trhu.

Ukazatele pro oblast talent management

$$\text{Pokrytí klíčových pozic} = \frac{\text{Počet pokrytých klíčových pozic následníky}}{\text{Počet identifikovaných klíčových pozic}}$$

$$\text{Rozsah skupiny následníků} = \frac{\text{Počet následníků}}{\text{Počet identifikovaných klíčových pozic}}$$

$$\text{Míra dobrovolné fluktuace talentů} = \frac{\text{Počet dobrovolných odchodů talentů}}{\text{Celková skupina talentů}}$$

Kontrolní otázky

- Definujte kompetence
- Co jsou kompetenční modely a k čemu slouží?
- Jak můžeme členit kompetence? Jaké druhy kompetencí rozeznáváme?
- Jaké přístupy můžete volit při tvorbě kompetenčních modelů?
- Jaká jsou fáze tvorby kompetenčního modelu? Popište tvorbu kompetenčního modelu.
- Jaké metody hodnocení úrovně kompetencí rozlišujeme?
- Popište cyklus vzdělávání v organizaci
- Jaké otázky je potřeba řešit při plánování vzdělávacích aktivit?
- Jak postupujeme při hodnocení vzdělávacích aktivit v organizaci?
- Jaké ukazatele lze využít k hodnocení míry vzdělávání v organizaci?
- Jaké ukazatele lze využít k hodnocení v oblasti talent managementu?

Úkol 1 – Krok 3 seminární práce

*Doposud jste získali jen neúplné informace o organizaci, v níž plánujete řízení LZ. Analyzujte nabídku a poptávku po práci a systém odměňování a motivace a vzdělávání ve vámi zvolené organizaci. Zaměřte se na následující oblasti řízení lidských zdrojů **(1) nabídka a poptávka po pracovní síle a analýza fluktuace, (2) odměňování a motivace zaměstnanců, (3) vzdělávání a rozvoj zaměstnanců.** U jednotlivých oblastí popište současný stav (navrhněte metody, které lze použít k analýze současného stavu), identifikujte problematické oblasti a silné stránky organizace.*

Pokračujte v práci na kroku 3: Analýza vnitřního a vnějšího prostředí organizace

Pracujte na analýze **v oblasti vzdělávání a rozvoje zaměstnanců**

- Popište stávající systém vzdělávání a rozvoje zaměstnanců. Kriticky jej zhodnoťte (v kontextu požadovaných kompetencí a jejich rozvoje, spokojenosti zaměstnanců, řízení talentů) a promyslete případná opatření v této oblasti.

MUNI
FSS

Dotazy?

